

Handläggare
Sofia Forsberg
Telefon: 085082480136

Till
Skärholmens stadsdelsnämnd

Remiss av Stockholmsmodellen - förslag på ett strukturerat arbetssätt för myndighetsgemensam samverkan kring målgruppen sjukskrivna individer som saknar sjukpenninggrundande inkomst.

KS 2019/528

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden beslutar att lämna förvaltningens tjänsteutlåtande som remissvar.

Sammanfattning

Förvaltningen har valts ut som remissinstans för ”Stockholmsmodellen – förslag på ett strukturerat arbetssätt för myndighetsgemensam samverkan kring målgruppen sjukskrivna individer som saknar sjukpenninggrundande inkomst”. Personer som saknar en sjukpenninggrundande inkomst och som har nedsatt arbetsförmåga på grund av sjukdom får inte alltid tillräckligt stöd för att uppnå självförsörjning. I en inventering som gjordes i Stockholms stad 2018 ingick drygt tretusen individer i den aktuella målgruppen. Samordningsförbundet Stockholm har fått ett uppdrag från sin styrelse att se över de arbetssätt och stödstrukturer som finns kring målgruppen. Uppdraget tar sin utgångspunkt i den så kallade Hallandsmodellen och i den så kallade Globenmodellen. Det långsiktiga målet är att tillsäkra att målgruppen får tillgång till rehabilitering och att arbete bedrivs långsiktigt och med hållbara arbetssätt. Förvaltningen ställer sig positiv till Stockholmsmodellen i stort och bedömer att modellen är lämplig och ändamålsenlig. Förvaltningen har vissa synpunkter kring ordningen i processtegen och handläggarstödet. Synpunkterna handlar främst om i vilken ordning inhämtade läkarintyg ska beaktas. En annan synpunkt förvaltningen önskar lämna är att Stockholmsmodellen blir ett av flera kartläggnings/bedömningsinstrument som handläggare behöver hantera och att det är av vikt att instrumentet och bedömningarna inte överlappar varandra. Genom förvaltningens jämställdhetsanalys har tydliggjorts att könssammansättningen i den lokala målgruppen skiljer sig något

från den övergripande i samtliga stadsdelar. Förvaltningen bedömer att det är av vikt att målgruppens lokala sammansättning och de behov som kan följa av den beaktas i det fortsatta arbetet med Stockholmsmodellen.

Bakgrund

Stadsledningskontoret har remitterat ”Stockholmsmodellen – förslag på ett strukturerat arbetssätt för myndighetsgemensam samverkan kring målgruppen sjukskrivna individer som saknar sjukpenninggrundande inkomst” till följande remissinstanser: Arbetsmarknadsnämnden, Socialnämnden, Färsta stadsdelsnämnd, Älvsjö stadsdelsnämnd, Östermalms stadsdelsnämnd och Skärholmens stadsdelsnämnd.

Remisstiden löper till 12 juni 2019.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för socialtjänst och fritid.

Ärendet

Stadsledningskontoret har remitterat remissen ”Stockholmsmodellen – förslag på ett strukturerat arbetssätt för myndighetsgemensam samverkan kring målgruppen sjukskrivna individer som saknar sjukpenninggrundande inkomst” till ett antal stadsdelsnämnder i Stockholm stad samt till Arbetsmarknadsnämnden och Socialnämnden.

Uppdrag och bakgrund

2016 bildades Samordningsförbundet Stockholms stad enligt lagen om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser. Samordningsförbundet ska utgöra ett komplement till ordinarie verksamhet hos medlemmarna samt bidra till att skapa samverkansstrukturer mellan medlemmarna. Styrelsen för Samordningsförbundet Stockholms stad har gett förbundet i uppdrag att skapa samverkansstrukturer kring personer som är sjukskrivna och som saknar sjukpenninggrundande inkomst (SGI). Utöver detta ska personerna som ingår i målgruppen ha nedsatt arbetsförmåga på grund av sjukdom samt vara i behov av rehabiliteringsinsats.

Skärholmens sdf
Avdelning för socialtjänst och fritid

Bodholmsplan 2, 127 26 Skärholmen
Box 503
127 26 Skärholmen
Växel 08-508 24 000
Fax
skarholmen@stockholm.se
stockholm.se

Många personer som saknar SGI och har nedsatt arbetsförmåga på grund av sjukdom får inte ett tillräckligt stöd för att uppnå självförsörjning. För att stärka arbetet kring målgruppen togs en nationell viljeinriktning fram av Arbetsförmedlingen, Sveriges kommuner och landsting (SKL) och Försäkringskassan. Viljeinriktningen grundades på den så kallade Halmstadmodellen.

Halmstadmodellen utvecklades i Halland 2012-2014 med syftet att säkerställa rehabilitering för den aktuella målgruppen. Arbetet med Halmstadmodellen blev framgångsrikt.

I Stockholm har Enskede-Årsta-Vantör arbetat fram den så kallade Globenmodellen som riktar sig till långtidssjukskrivna. Modellen har därefter spridits och implementerats i flera andra stadsdelar.

Samordningsförbundet Stockholm stad har nu ett uppdrag att skapa Stockholmsmodellen som ska utgöra en gemensam stadsövergripande arbetsmodell.

Metod

Under arbetet har framgångsfaktorer från arbetet med Hallandsmodellen tagits till vara så som vikten av att alla parter samverkar kring målgruppen.

Samordningsförbundet har genomfört en rad aktiviteter för att inhämta kunskap om målgruppen och det arbete som görs kring målgruppen.

- En kartläggning på samtliga 14 stadsdelar samt på Enheten för hemlösa.
- Intervjuer med professionella som möter målgruppen så som socialsekreterare, arbetsförmedlare, medarbetare inom hälso- och sjukvården och medarbetare på Jobbtorg.
- Intervjuer med individer som ingår i målgruppen.
- Workshop på tema målgruppen och samverkan kring målgruppen.

Målgrupp

Målgruppen för uppdraget är individer som saknar SGI och som har nedsatt arbetsförmåga på grund av sjukdom. Målgruppen söker ofta stöd på stadens olika enheter för ekonomiskt bistånd men kan också ha kontakt med Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, Jobbtorg samt inom hälso- och sjukvård.

I den kartläggning som genomfördes i Stockholm stad under februari till april 2018 så var 3142 individer aktuella inom målgruppen. Under 2018 hade totalt 8328 hushåll ekonomiskt bistånd och av dessa ingick 21% i målgruppen. Målgruppen fördelas jämnt mellan könen, individerna har ofta en psykisk ohälsa, står långt ifrån arbetsmarknaden och är långvarigt bidragsberoende.

Utredningens slutsatser

Samordningsförbundet har under sitt arbete kunnat konstatera att det finns områden som fungerar bra och områden som behöver utvecklas kring målgruppen. Vidare har det blivit tydligt att varje medlem inom förbundet har arbetssätt kring målgruppen i enlighet med respektive uppdrag. Viktiga slutsatser är att:

- Tydliga och väl förankrade samverkansrutiner är av stor vikt.
- Samverkan stärks av rutiner för regelbundna samverkansmöten mellan myndigheterna.
- Behov av utbildning för att öka kunskapen om varandras uppdrag.
- Svårigheter med kontaktvägar mellan olika parter.
- Samverkan skiljer sig åt mellan olika stadsdelar.
- Ett stärkt brukarperspektiv i form av ökad kunskap om målgruppen hos tjänstemän samt ökad kunskap om myndigheters uppdrag hos individerna i syfte att individen själv ska kunna driva sin process.
- Olika stadsdelar har olika blanketter vid förfrågan till läkare.

Arbetet fram till juni 2019

Fokus kommer till stor del handla om att tydliggöra befintliga processer samt att vid behov knyta samman dessa i syfte att utveckla samverkan kring målgruppen. Processerna har åskådliggjorts i en processkarta med tillhörande handläggarstöd. Därtill kommer arbetet att fokusera på:

- Att digitalisera processkartan med infotexter och aktuella lagrum.
- Hålla utbildningstillfällen för medarbetare om samverkansparterers uppdrag.
- Hålla tvärprofessionella utbildningar.
- Utveckla en gemensam blankett för rehabiliteringsförfrågan.
- Skapa en överenskommelse mellan förbundets medlemmar för att säkerställa det fortsatta arbetet kring målgruppen.

Utöver detta finns en planering för att hålla informationstillfällen för medborgare om de olika parternas arbete och uppdrag.

Det övergripande målet är att säkerställa att målgruppen får tillgång till rehabilitering inom befintliga strukturer och att arbetet är långsiktigt och bedrivs med hållbara arbetssätt. Detta ska då benämnas Stockholmsmodellen.

Jämställdhetsanalys

I den kartläggning som gjordes i varje stadsdel av målgruppen under februari till april 2018 så ingick i Skärholmen 110 individer fördelade på 65 kvinnor och 45 män. I den stadsövergripande kartläggningen var könsfördelningen inom målgruppen jämn. En möjlig hypotes utifrån den lokala kartläggningen är att kvinnor i högre utsträckning än män sjukskrivs för omständigheter som snarare handlar om utmaningar gällande integration och/eller förankring i samhället och arbetslivet. Det kan därför vara av särskild vikt att ägna uppmärksamhet åt att granska läkarintyg rörande kvinnor inom målgruppen som i vissa fall kanske snarare skulle behöva mer stöd och hjälp avseende återinträde/inträde på arbetsmarknaden än att sjukskrivas.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Processkartan

Vad gäller processkartan så har förvaltningen inga synpunkter om kompletteringar utan ställer sig positiv till den i dess nuvarande utformning.

Processtegen

Förvaltningen har efter genomgång av processtegen endast en synpunkt avseende den bild som handlar om individ med läkarintyg. Förvaltningen noterar i den process som avser socialtjänsten (röd) att en förändringsplan ska upprättas i den tredje bilden. Förvaltningens uppfattning är att en förändringsplan utgår från individens förutsättningar att arbeta och att en bedömning av sjukintyget därmed behöver ha gjorts. Därmed föreslår förvaltningen en justering av ordningen avseende berörda bilder.

Handläggarstödet

Förvaltningen föreslår även en justering av ordningen avseende arbetssätten, att "Finns läkarintyg" sker parallellt med "Kartläggning" och därefter "Förändringsplan". Förvaltningens erfarenhet är att läkarintyget är av central betydelse både för kartläggning och förändringsplan och att det arbetet inleds mycket tidigt i kontakten med den enskilde, ofta redan i mottagningsfunktionen.

Implementering

Förvaltningen vill lyfta vikten av att en nogsam implementering sker där processen planeras och struktureras och där mål och förutsättningar tydliggörs.

Förvaltningen ser utmaningar i det kommande arbetet. En av dessa är att det är krävande för medarbetare att arbeta intensivt med sjuka individer. Förvaltningens erfarenhet är att det inom målgruppen finns individer där särskilda utmaningar kan uppstå, som individer som har en låg insikt om sin egen problematik eller som har en långvarig misstro mot samhällets hjälpsystem. Kring dessa individer kommer processen att vara tidskrävande och där ser förvaltningen att den personalomsättning som fortsatt råder inom vissa delar av socialtjänsten inte kommer vara en gynnande faktor då förändringsprocessen kan avstanna. En annan reflektion förvaltningen ser är att medarbetare och individ behöver hantera och genomföra flera bedömnings- och kartläggningsinstrument så som Initital bedömning, Globenmodellen och FIA.

Gemensam överenskommelse

Förvaltningens uppfattning är att det vore värdefullt utifrån befintligt arbetssätt inom enheten för ekonomiskt bistånd som utgår från MI (Motiverande samtal) att vardera part har en plan med åtaganden.

Åtgärder utifrån jämställdhetsanalysen

Förvaltningen bedömer att Stockholmsmodellen som arbetssätt är lämpligt, ändamålsenligt och könsneutralt arbetssätt som därmed varken gynnar eller missgynnar vare sig män eller kvinnor.

Förvaltningen behöver beakta att det i den lokala kartläggningen fanns en något annan sammansättning av målgruppen avseende kön än i den sammantagna kartläggningen i Stockholm stad. I den lokala kartläggningen är andelen kvinnor i målgruppen större än andelen män. Det är av vikt att ha de lokala förutsättningarna i åtanke så att förvaltningen inte löper risk att inte uppmärksamma och vidta åtgärder kring samtliga kvinnor som ingår i målgruppen.

Britt Karlsson
Tf Stadsdelsdirektör

Anna Mattsson
Avdelningschef socialtjänst och
fritid

Skärholmens sdf
Avdelning för socialtjänst och fritid

Bodholmsplan 2, 127 26 Skärholmen
Box 503
127 26 Skärholmen
Växel 08-508 24 000
Fax
skarholmen@stockholm.se
stockholm.se

Bilagor

1. Remissbrev inklusive bilagor

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Britt Karlsson, Stadsdelsdirektör	2019-05-08
Anna Mattsson, Ansvarig	2019-05-08